

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Virtvtes Theologicæ. Libro Triplici Fidei, Spei, & Charitatis materias expono

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

Cap. 14. Quomodo Irregularitas tollatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80695](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80695)

Secl. I. De Irregularitate Recept. Sent. 333

impedimentum superueniret post conceptione ante natiuitatem, eo sublato per subsequens matrimonium, proles legitimeretur. *Suar. d. 50. sect. 1. n. 3.*

63 *In dubio* Quando dubitatur, num aliquis sit legitimus, talis est reputandus. Quia defectus non imputatur, nisi probetur. Hinc expositiij possunt se reputare legitimos, cum etiam, ob inopia parentum sepe exponantur. *Henride irregul. c. 8. in Glos. lit. K. aliter, Gregorium XIV. in quadā bulla hoc statuisse.*

64 *Qui publice* Is, qui publice presumitur legitime natus, non tenetur credere matri dicenti esse illegitimum, nisi id alia circumstantia probent. Si tamen credat, non poterit Ordines suscipere. *Lessius capit. 10. numer. 51. Coninch disput. 18. numer. 105.*

CAPVT XIII.

De Irregularitate ob corporis, vel animi defectum.

65 *Quinam illi* Vbi ob aliquem defectum corporis vel animi non potest aut absolute, aut non sine periculo, aut scandalo aliorum functiones alicuius ordinis exercere, sit respectu illius irregularis. *c. 2. de Cler. error. Hinc amens, aut omnino illiteratus ad omnes Ordines, & quisque ad eum, respectu cuius non habet sufficientem scientiam, est inhabilis. Trident. sess. 23. c. 4. 1. 3. & 14.*

Item mutus, cæcus, carens manu, pollice, altero oculo, naribus, &c. leprosus, aut feodo aliquo morbo laborans, mancus ita, ut sine sulcrist altari adstare nequit, sunt irregulares. Præterea ad Sacerdotium inhabiles, qui pollicem, aut anteriores digitos ita habent debiles, ut sine periculo hostiam tenere, & frangere, calicem eleuare non valeant. Si tamen defectus ordinato superueniant, tantum prohibent eum Ordinis vsum, quem sine scandalo aut periculo exercere non possit. Hinc Sacerdos cæcus poterit confessiones audire. Omnes.

66 *Arreptus* Qui semel fuit à demone arreptus, aut in furiam incidit ratione indispositionis organorum cerebri, nunquam potest ordinari. *c. 3. 4. 5. dist. 33.* Si tamen post ordinationem in furiam, vel epilepsiam incidat, poterit ministrare, postquam iudicio prudentum, ac præsertim Episcopi sufficienter censetur curatus, ut sine periculo ministrare valeat. Phrenesis autem ex subita vi morbi orta statim ac transiit, nullam irregularitatem inducit. Est omnium.

67 *Quid de* Defectus, vel carentia membri non inducens magnam deformitatem, aut impedimentum ad functiones Ordinum, irregularitatem non inducit. *Cap. 3. 5. 7. de corpore viatiis.*

68 *Seruus* Serui ordinari non possunt, nisi prius à domino ordinis manumittantur. Quod si domino sciente, nec contradicente, seruus ordinetur, hoc ipso fit liber, si autem eo in scio initietur Sa

Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

cris, liber sit, sed Episcopus, si fraudis sit non scius, aut alius eum præsentans, tenetur domino duplum restituere. *cap. Nulli. Cap. Si seruus, sciente. Cap. Si seruus absente. dist. 1. n. 54.*

CAPVT XIV.

Quomodo Irregularitas tollatur?

69 *Quæ posita* Quæ posita est ob merum aliquem defectum conditionis requisite, verbi gratia, ob defectum ætatis, scientiæ, libertatis: his acquisitis tollitur. Quare non inepte nonnulli hic non esse proprie irregularitatem asseruere.

Nulla proprie tollitur per Baptismum. Quia ante eum nulla contrahitur. Quæ tamen fertur ob aliquod crimen, aut quaecumque homicidium, requirit, ut ea sint facta post Baptismum: secus de ea, que ob bigamiam incurritur. *cap. Si quis viduam d. 34. c. 50.*

Religionis professio approbata tollit irregularitatem ob natalium defectum. *Cap. 1. de filiis Presbyteror. An alias etiam auferat section. 2. Religionis exponam.*

Summus Pontifex potest cum omni irregulari, etiam bigamo dispensare. Quia omnis irregularitas ut summum inducta est præcepto Apostolico sæpe tamen nullatenus expedit. Quia fieret cum graui scandalo, vel indecentia, ut in feode leprosis, aut illiteratis. Communitur autem aliqua causa requiritur, ut omnino licite fiat *Coninch disputat. 18. n. 110. & omnes.*

Episcopus per Tridentinum *sess. 24. c. 5. po. test* dispensare in omni irregularitate proueniente ex crimine occulto, etiam mutilatione voluntaria, ut declarauit Congregatio Cardinalium: excepto homicidio voluntario. Superius disputatum. *quadagesim. quart. section. 2. crimine occulto.*

Potest idem dispensare in homicidio casuali occulto, quale etiam reputatur commissum in sui defensionem excedendo iustam tutelam moderamen: aut etiam ex subita ira commissum. In his omnibus solum possunt dispensare, qui ex privilegio possunt dispensare in omni irregularitate non contracta ex homicidio voluntario, aut bigamia. Est omnium.

Potest præterea Episcopus dispensare cum illegitimo ad Ordines suscipiendum minores, & beneficium simplex. *cap. de filiis Presbyteror. excepto Canonatu Ecclesiæ Cathedralis, qui Ordinem Sacrum requirit. Tridentin. sess. 24. cap. 12.*

Qui multa delicta perpetravit, ob quæ irregularitatem incurrit, si sint eiusdem rationis, verbi gratia, si excommunicatus sæpius celebravit, in petenda dispensatione sufficit vnâ exprimere. Secus si diuersæ rationis essent, v. c. si violasset Censuram, & homicidium commisisset, aut multis Censuris irritus.

69 *Quæ posita* Quæ posita est ob merum aliquem defectum conditionis requisite, verbi gratia, ob defectum ætatis, scientiæ, libertatis: his acquisitis tollitur. Quare non inepte nonnulli hic non esse proprie irregularitatem asseruere.

69 *Quæ posita* Quæ posita est ob merum aliquem defectum conditionis requisite, verbi gratia, ob defectum ætatis, scientiæ, libertatis: his acquisitis tollitur. Quare non inepte nonnulli hic non esse proprie irregularitatem asseruere.

70 *Nulla proprie* Nulla proprie tollitur per Baptismum. Quia ante eum nulla contrahitur. Quæ tamen fertur ob aliquod crimen, aut quaecumque homicidium, requirit, ut ea sint facta post Baptismum: secus de ea, que ob bigamiam incurritur. *cap. Si quis viduam d. 34. c. 50.*

71 *Religionis* Religionis professio approbata tollit irregularitatem ob natalium defectum. *Cap. 1. de filiis Presbyteror. An alias etiam auferat section. 2. Religionis exponam.*

72 *Pontifex* Summus Pontifex potest cum omni irregulari, etiam bigamo dispensare. Quia omnis irregularitas ut summum inducta est præcepto Apostolico sæpe tamen nullatenus expedit. Quia fieret cum graui scandalo, vel indecentia, ut in feode leprosis, aut illiteratis. Communitur autem aliqua causa requiritur, ut omnino licite fiat *Coninch disputat. 18. n. 110. & omnes.*

73 *Episcopus* Episcopus per Tridentinum *sess. 24. c. 5. po. test* dispensare in omni irregularitate proueniente ex crimine occulto, etiam mutilatione voluntaria, ut declarauit Congregatio Cardinalium: excepto homicidio voluntario. Superius disputatum. *quadagesim. quart. section. 2. crimine occulto.*

74 *Et ex homicidio casua-* Potest idem dispensare in homicidio casuali occulto, quale etiam reputatur commissum in sui defensionem excedendo iustam tutelam moderamen: aut etiam ex subita ira commissum. In his omnibus solum possunt dispensare, qui ex privilegio possunt dispensare in omni irregularitate non contracta ex homicidio voluntario, aut bigamia. Est omnium.

75 *Et ex illegitimitate.* Potest præterea Episcopus dispensare cum illegitimo ad Ordines suscipiendum minores, & beneficium simplex. *cap. de filiis Presbyteror. excepto Canonatu Ecclesiæ Cathedralis, qui Ordinem Sacrum requirit. Tridentin. sess. 24. cap. 12.*

76 *Quomodo* Qui multa delicta perpetravit, ob quæ irregularitatem incurrit, si sint eiusdem rationis, verbi gratia, si excommunicatus sæpius celebravit, in petenda dispensatione sufficit vnâ exprimere. Secus si diuersæ rationis essent, v. c. si violasset Censuram, & homicidium commisisset, aut multis Censuris irritus.

titus celebrasset: tunc enim totum narrandum esset. *Aquila p. 7. d. 10. dub. 8. Nauar. sum. in addit. ad c. 27. n. 32. Vbi allegat Curia stylum. Henric. lib. 14. cap. 7. numer. 5. Porro hi tantum in priori casu adferunt exemplum in eo, qui saepius celebravit excommunicatus, quod*

certum esse non dubito. In homicidio tamen cum crimine patrato potarim, hanc conclusionem exceptionem pati. Nam qui plures homines occidit, videtur plures irregularitates contrahere. *Suar. disputation. 44. section. 3. num. 28.*

SECTIO SECVNDA.

De Irregularitate, Dubia.

CAPVT XV.

Circa causas Irregularitatis.

DVBIVM I.

An solus Pontifex possit Irregularitatem indicare?

77
Non solus
Pontifex,
sed & alij
possunt.

NON solus Pontifex id potest, sed & alij adest potestas indicendi irregularitatem. Quia nulli videtur prohibitum Iudicibus Pontifici inferioribus irregularitatem alicui indicare ob delictum commissum. Si enim possunt depositionem, & degradationem inferre quae grauioribus sunt poenae, cur non poterunt irregularitatem? Sic Sotus in 4. dist. 25. quae. 1. Gabriel. lect. 9. in canon. litt. D.

78
Solut. Pōt.
fex potest.

Solut. Pontifex potest indicare irregularitatem. Quia irregularitas non incurritur nisi in casibus à iure expressis. *Cap. 15. qui, de sentent. excommunication. At nullus alius à Pontifice potestatem habet ius condendi: Ergo à nullo alio, quam à Pontifice irregularitas indici potest. Ita Suarius disputation. 40. section. quart. numer. septim. Bonacin. tom. prim. disputation. septim. quæstion. prim. panct. secund. numer. 1. & 2. Aquila part. 7. disp. 1. fine. & alij communiter.*

79
Hoc certū.

Hoc certum esse credo. Quia omnibus Iudicibus Pontifice inferioribus hæc potestas est derogata in *Cap. 15. qui. Ibi enim expresse dicitur irregularitatem contrahi non posse nisi in casibus à iure expressis. Si autem alij à Pontifice, possent irregularitatem indicare, iam extra casus à iure expressos irregularitas contraheretur.*

DVBIVM II.

Episcopus comprehenditurne sub generali lege Irregularitatem inducente?

QUoad causam materialem seu subiecti-
sententia feminam esse non posse, quia non potest Ordines recipere. Vnde subiectum irregularitatis necessario debet esse vir: & non vir quicumque sed baptizatus. Quia vir sacra vnda non dilutus non tam iure Canonico, quam diuino ab Ordinibus est exclusus. Preterea est incapax summus Pontifex. Quia non subditur legibus quoad vim coercitiam. Dubitarim vero de Episcopo, num sub lege generali irregularitatem inducente aduersus quoscumque fideles comprehendatur? 80

Non comprehenditur. Quia propter Pontificiam dignitatem videtur generali lege non comprehendendum, nec huiusmodi poena debere affici, nisi specialis de eo mentio fiat. *Fauet. C. quia periculosum, de sent. excom. in 6. Vbi à censura suspensionis, & interdicti excipitur Episcopus. Ergo & ab aliis iuris poenis, nisi exprimatur. Sic Maior. l. 4. de irregul. cap. 1. num. 7.* 81

Comprehenditur quidem. Quia eo ipso, quo in prædicto *Cap. quia periculosum* Episcopus à censura suspensionis & interdicti excipitur, colligitur sub aliis censuris ac poenis comprehendendi, exceptio enim firmat regulam in casibus non exceptis. Ita *Suar. d. 40. sect. 7. num. 6. Bonac. 20. t. d. 7. q. 1. pan. 2. n. 8. Hurtad. de irregul. diff. 7. n. 26.* 82

Dicendum est Episcopum omnino comprehendendi. Quia nullo textu excipitur. Vnde si Episcopus aliquem occideret, vel excommunicatione ligatus celebraret: irregularis foret futuri quilibet alius Clericus. 83

DVBIVM III.

Si culpa irregularitatis obnoxia, lateat libertine ab irregularitatis incursione? 84

Certum est, ad irregularitatem incurrendam necessario requiri actum externum esse, imo factum. 85